

TISKOVÁ ZPRÁVA

Národní protidrogová koordinátorka: Počty kuřáků se snižují, daří se vytvářet zdravější prostředí pro odvykání

TISKOVÁ ZPRÁVA: PRAHA, 31.5.2021 – V Česku se daří dlouhodobě snižovat počty kuřáků a vytvářet zdravější prostředí pro odvykání. Loni bylo v populaci podle čerstvých dat Státního zdravotního ústavu (SZÚ) 23,1 procent kuřáků starších 15ti let, což je meziroční pokles o 1,8 procentního bodu. Podle národní protidrogové koordinátorky Jarmily Vedralové jde o trend, který odráží mj. důsledky zavedení protikuřáckého zákona, zlepšující se všeobecnou prevencí, lepší zdravotní gramotnost Čechů i změny v životním stylu populace. Vedralová to uvedla při příležitosti Světového dne bez tabáku vyhlášeným pravidelně WHO, jehož hlavním tématem je letos odvykání.

„Vítám statistiky, které ukazují, že Češi reagují na informace o rizicích kouření a že se dlouhodobě snižuje počet kuřáků. Chtěla bych povzbudit všechny ty, kteří by rádi přestali, ale zatím se jim to třeba úplně nedaří. Určitě vytrvejte ve svém úsilí,“ vyzvala národní protidrogová koordinátorka Jarmila Vedralová. *„V Česku máme už přes 40 specializovaných center pro závislé na tabáku, kolem 200 lékáren poskytujících poradenství, několik mobilních aplikací a také telefonní linku pro odvykání 800 350 000, kterou využívá stále víc lidí,“* dodala Vedralová.

„Každoroční pokles míry kouření ukazuje, že opatření jako zavedení nekuřáckého zákona, zdravotních varování na krabičkách či zvyšování spotřební daně na tabák fungují. Postupně se přibližujeme k zemím západní Evropy, kde už kouří jen velmi malá část populace,“ ohodnotil trend adiktolog Adam Kulhánek z Kliniky adiktologie 1. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Česká populace kouří převážně klasické cigarety. Podíl jiných tabákových výrobků určených ke kouření je v porovnání nízký. Například elektronické cigarety loni užívalo 4,8 procenta Čechů. *„V porovnání s rokem 2019 došlo k více než dvojnásobnému nárůstu podílu denních uživatelů elektronických cigaret u nejmladší věkové skupiny 15-24 let (5,8 % vs. 2,6 %). Dvě pětiny (41,4 %) uživatelů elektronických cigaret také uvádí, že kouří současně i klasické cigarety, čtvrtina (24,8 %) uživatelů jsou bývalí kuřáci klasických cigaret a třetina (33,8 %) uživatelů před užíváním elektronických cigaret nikdy nekouřila; v roce 2019 tuto skutečnost uvedlo jenom 17,3 procent uživatelů elektronických cigaret,“* upozornila vedoucí Centra podpory veřejného zdraví SZÚ Marie Nejedlá.

Podle údajů respondentů užívá zahříváné tabákové výrobky v současné době 4,1 procent dotázaných. *„V porovnání s rokem 2019 (3,2 %) můžeme pozorovat mírný nárůst,“* dodává Nejedlá. Denně užívá zahříváné tabákové výrobky 2,1 procent dotázaných, přičemž v roce 2019 byl tento údaj téměř shodný. Nejvíce uživatelů spadá do věkové kategorie 25-44 let, zatímco v roce 2019 bylo nejvyšší zastoupení uživatelů v nejmladší věkové skupině 15-24 let.

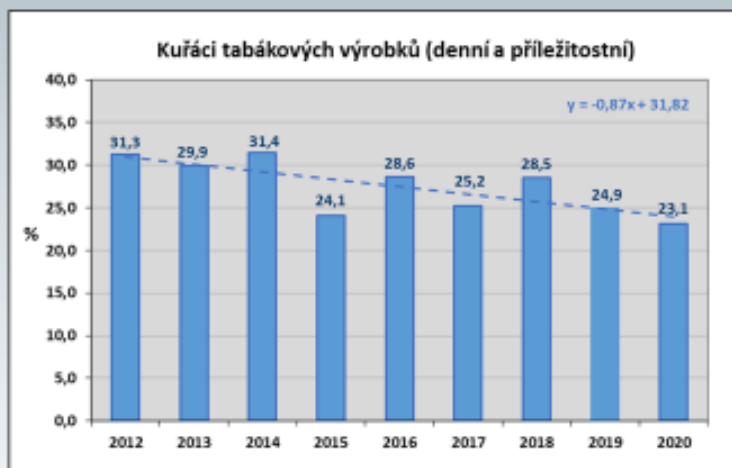
Loni byla do dotazníku poprvé zařazena otázka mapující užívání nikotinových sáčků. Z výsledků vyplývá, že tyto výrobky užívá 1,7 procent respondentů, přičemž 0,6 procent denně; více muži než ženy. Nejvyšší zastoupení uživatelů je v nejmladší věkové skupině 15-24 let (6,3 %), kde nikotinové sáčky denně užívá 3,7 procent respondentů.

„Nové produkty obsahující nikotin představují výzvu pro prevenci, léčbu i politiku kontroly tabáku. Výzkum potvrdil, že elektronické cigarety, zahříváný tabák i nikotinové sáčky jsou nejatraktivnější pro mladé lidi. Tato skupina je současně nejvíce ohrožena rozvojem závislosti,“ doplňuje Adam Kulhánek. Za pozornost stojí, že obsah nikotinu v běžné cigaretě se pohybuje od 0,3 mg (tzv. „slimky“) až do zhruba 1 mg, zatímco nikotinové sáčky dostupné na českém trhu obsahují v jednom kusu zhruba 5 až 50 mg nikotinu.

Na rizika užívání alternativních tabákových výrobků zejména u mladých lidí upozorňuje Jarmila Vedralová dlouhodobě. Závislost na nikotinu se u dětí a mladých lidí do 25 let vytváří až sedmkrát rychleji než u dospělých. Podle Vedralové je klíčové, aby lidé věděli o všech rizicích užívání tabákových i nikotinových výrobků, a naučili se rozklíčovat reklamy na tyto výrobky cílené tabákovými společnostmi především na sociálních sítích.

Kontakt pro média: Kristina Vurmová Labohá, 737247167, vurmova.kristina@vlada.cz

Prevalence kuřáctví v ČR v letech 2012 – 2020

Uvedené údaje vyjadřují procenta (95% CI).
Zahrnuje kuřáctví cigaret (průmyslově vyráběných i ručně balených), dýmek, doutníků, doutničků a vodních dýmek.

